

РЕШЕНИЕ

№ 227

гр. Х., 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Х., ПЕТНАДЕСЕТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МАРИЯ Д. И.А-Г.

при участието на секретаря ИВЕЛИНА АТ. И.А
като разгледа докладваното от МАРИЯ Д. И.А-Г. Гражданско дело №
20225630100143 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на Т. Х. А., ЕГН *****, А. Х. А., ЕГН ***** и М. И. С., ЕГН *****, чрез процесуалния им представител адвокат А. П. против М. Й., ЕГН ***** и М. Мехмед Й., ЕГН *****, с която се иска ответниците да бъдат осъдени да заплатят на всеки един от ищите сума в размер на по 20 000,00 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди вследствие на извършено престъпление, ведно със законната лихва от 18.07.2020г. до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че с присъда № 23 от 29.11.2021г., постановена по НОХД № 154 по описа за 2021г. на РС-Х., влязла в сила на 14.12.2021г. ответниците са признати за виновни за това, че на 18.07.2020г. в гр. Х., област Хасково в съучастие помежду си като извършители причинили на повече от едно лице телесни повреди, а именно: на Т. Х. А. - средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на челюст, което се дължи на счупването на горната стена на синуса на лявата горна челюст, на А. Х. А. - средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на пневмоторакс и подкожен емфизем, възникнали от проникващото в гръдния кош нараняване и на М. И. С. - средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на развилият се от нараняването пневмоторакс, представляващо престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 4 вр. чл. 129, ал. 2 вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Уточнява се, че в резултат на извършеното престъпление ищите били претърпели значителни болки и страдания. Дълго време били нетрудоспособни, като последиците от деянието и към момента на подаване на исковата молба не били отзвучели. Твърди се, че на ищите предстоели още операции и лечение. Ищите посочват, че преживяното от тях и последиците от него представлявало пречка да живеят по обичайния си начин. Престъплението било повлияло и на психическото здраве на ищите.

Вследствие на деянието, претърпяната травма и невъзможността да говори и да се

храни нормално самочувствието на Т. А. било накърнено пред семейството му и пред трети лица. Над 2 месеца ищецът Т. А. не можел да говори и да се храни нормално. Това било съпътствано и със силни болки.

Ищецът А. А. продължително време след деянието изпитвал страх. Мислел, че нараняванията му може да имат летален изход. Бил изолиран над 1 месец от хора. Бил неспособен да работи и да издържа семейството си. Изпитваните физически болки и страдания дали отражение върху психиката и самочувствието на ищеца, което продължавало и към настоящия момент.

Идентични били претърпените неимуществени вреди и от ищеца М. С..

С тези мотиви се претендира солидарното осъждане на ответниците да заплатят на всеки един от ищите сума в размер на по 20 000,00 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди вследствие на извършено престъпление, ведно със законната лихва от 18.07.2020г. до окончателното изплащане.

Претендират се направените разноски по делото.

В съдебно заседание, в което е даден ход на устните състезания, ищите А. А. и Т. А. се явяват лично. Ищецът М. С. редовно призован не се явява. Тримата ищци се представляват от упълномощения представител – адвокат А. П.. Пледира се за уважаване на исковите претенции като доказани по основание и размер.

В едномесечния срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК не е депозиран отговор на искова молба от нито един от ответниците.

В съдебно заседание, в което е даден ход на устните състезания, ответниците редовно призовани се явяват лично. Представяват се от адвокат С. и адвокат Д..

Адвокат Д., представител на ответника М. Й., пледира за отхвърляне на предявените искове. Не оспорва извършването от доверителя й на противоправно деяние, с което на ищите са причинени неимуществени вреди, но счита, че търсеното обезщетение не отговаря на установения им характер и интензитет. Посочва, че от събраните по делото доказателства се установявала невъзможността ответникът да заплати обезщетение в търсения размер, както и съпричастността на самите ищци за настъпване на вредоносния резултат.

Адвокат С., представител на ответника М. Й., също пледира за отхвърлително съдебно решение. Намира размерът на исковите претенции за прекомерен и неоснователно завишен. Прави възражения за съпричиняване. Твърди, че от процесното деяние са били получени наранявания както от ищите, така и от ответниците. Но за разлика от ищите ответниците по никакъв начин не ангажирали отговорността им – нито по гражданскоправен ред, нито по наказателен. С оглед на това адвокат С. счита, че е морално укоримо да се претендира такъв размер на обезщетение от ищите. Претендира разноски по делото.

Съдът, като взе предвид становищата и доводите на страните и след като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2, вр. чл. 12 от ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Съдът е сезиран с искове за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди. Разпоредбата на чл. 45 от ЗЗД предвижда задължение всеки да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. Фактическият състав на деликтната отговорност включва противоправно поведение, вреди, причинна връзка между вредите и противоправното поведение и вина. В тежест на пострадалия е да докаже елементите от фактическия състав, с изключение на вината. Съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗД вината се предполага до доказване на противното. Доколкото е налице оборима презумпция предвид разпоредбата на чл. 154, ал. 2 от ГПК доказателствената тежест се размества и в тежест на ответника е да докаже липсата на вина.

По отношение на размера на обезщетението, представляващо репарация на увреждането, съдът следва да се произнесе по справедливост.

С присъда № 23 от 29.11.2021г., постановена по НОХД № 154 по описа за 2021г. на РС-Х. ответникът М. Й. е признат за виновен в това, че на 18.07.2020г. в гр. Х., област Хасково в съучастие с М. М. Й. (извършител) като извършител причинил на повече от едно лице телесни повреди, а именно:

- на Т. Х. А., ЕГН ***** от гр. Х. средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на челюст, което се дължи на счупването на горната стена на синуса на лявата горна челюст;
- на А. Х. А., ЕГН ***** от гр. Х. средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на пневмоторакс и подкожен емфизем, възникнали от проникващото в гръдния кош нараняване и
- на М. И. С., ЕГН ***** от село О., община Тополовград средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на развилият се от нараняването пневмоторакс – престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 4 вр. чл. 129, ал. 2 вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Със същата присъда ответникът М. М. Й. е признат за виновен в това, че на 18.07.2020г. в гр. Х., област Хасково в съучастие с М. Й. (извършител) като извършител причинил на повече от едно лице телесни повреди, а именно:

- на Т. Х. А., ЕГН ***** от гр. Х. средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на челюст, което се дължи на счупването на горната стена на синуса на лявата горна челюст;
- на А. Х. А., ЕГН ***** от гр. Х. средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на пневмоторакс и подкожен емфизем, възникнали от проникващото в гръдния кош нараняване и
- на М. И. С., ЕГН ***** от село О., община Тополовград средна телесна повреда, изразяваща се в нараняване, проникващо в гръдната кухина и средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, което се дължи на развилият се от нараняването пневмоторакс, като макар и непълнолетен е разбирал свойството и значението на извършеното и е могъл да ръководи постъпките си – престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 4 вр. чл. 129, ал. 2 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Поради това съдът намира, че по настоящото дело е установено противоправното поведение на ответниците на 18.07.2020г., което е причинило на ищите неимуществени вреди, които са в пряка причинна връзка с престъплението, извършено от ответниците.

Между страните са спорни обстоятелствата, касаещи характера и интензитета на неимуществените вреди.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди не подлежи на доказване, а се определя в зависимост от характера и интензитета на установените негативни последици от неправомерното деяние. Следователно за основателността на исковете първо трябва да се изследва въпросът за неимуществените вреди, които са причинени на увредените лица в следствие на извършеното престъпление.

От съдържащите се в приложенияте по дело НОХД № 154 по описа за 2021г. на РС-Х., ведно със съдържащото се в него ДП 310 по описа за 2020г. на РУ-Х. медицински документи се установяват конкретните наранявания на ищите.

Установява се, че на 18.07.2020г. около 19:55 часа ищецът Т. А. е потърсил

медицинска помощ, за което е бил издаден фиш за спешна медицинска помощ, издаден от ФСМП – Х. към ЦСМП-Хасково.

Съгласно приетата по делото, съдържаща се по НОХД № 154 по описа за 2021г. на РС-Х. медицинска документация по отношение на Т. А., издадена от „МБАЛ Хасково“ АД ищецът Т. А. е постъпил за лечение на 18.07.2020г. около 22:00 часа в обективно състояние – разкъсно-контузна рана в ляво тилно с размачкани ръбове, разкъсно-контузна рана в ляво челно, кръвонасядане в областта на лява орбита, разкъсно-контузна рана в областта на ляв горен клепач, рана с порезен характер под лея ключица, два броя порезни рани без засягане на мускулатура в областта на лява лопатка.

По време на престоя в болничното заведение е извършено образно изследване на ищеца Т. А., при което са се установили данни за фрактурни изменения на ниво горна стена на ляв максиларен синус/долна стена на лява орбита, хематом в мекитр тъкани в областта на клепачите вляво, както и вляво фронтално. В резултат на проведените изследвания е направено предложение за оперативна намеса.

Видно от епикриза, издадена от отделение „Неврохирургия“ при „МБАЛ Хасково“ АД ищецът Т. А. е постъпил на лечение на 18.07.2020г. до 22.07.2020г. с диагноза вулнус лацero-контузум капитис, вулнус сцизум рег скапуларис декстри, фрактура на ляв максиларен синус, контузио капитис ет корпорис, ревизио ет сутура вулнери, пластика кулис. На 18.07.2020г. е извършена операция, след която е предписано посещения при офталмолог за проследяване.

Съгласно съдебномедицинско удостоверение № 269 от 22.07.2020г. ищецът Т. А. е имал контузия на главата – разкъсно контузни рани в тилната област, в челната област и на горен ляв клепач, хематом на лявата очница, счупване на горната стена на синуса на горната челюст в ляво с кръвоизлив в синуса, както и прободно -порезни рани в областта на лявата ключица и две рани в областта на дясната лопатка.

От приетата по делото епикриза, издадена от „Очно отделение“ при „МБАЛ-Хасково“ АД се установява, че Т. А. е постъпил в болнично заведение на 25.07.2020г. с диагноза разкъсна рана на горен клепач на ляво око и изписан на 28.07.2020г., като на 25.07.2020г. му е била извършена операция.

Видно от фиш за спешна медицинска помощ, издаден от ФСМП – Х. към ЦСМП-Хасково ищецът А. Х. е бил приет за лечение на 18.07.2020г. около 19:20 часа поради наличието на прободна рана в гърба получена в резултат на побой.

В последствие е издаден втори фиш за спешна медицинска помощ, издаден от ФСМП – Х. към ЦСМП-Хасково, съгласно който А. Х. е транспортиран в МБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – гр. Пловдив.

Съгласно епикриза, издадена от УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – гр. Пловдив, ищецът А. А. е постъпил за оперативно лечение на 19.07.2020г. с диагноза открита рана на предната стена на гръдния кош и с придружаващо заболяване открита рана на долната част на гърба и таза. Съгласно описаната извадка от оперативен протокол по време на оперативното лечение е била извършена ревизия на две прободни наранявания вляво лумбално и ревизия на прободна рана вдясна гръдна половина. Ищецът А. А. е бил изписан на 24.07.2020г., като са му предписани контролни прегледи на 31.07.2020г. и на 07.08.2020г.

Видно от съдебномедицинско удостоверение № 279 от 28.07.2020г. ищецът А. А. е бил с прободно порезно нараняване на гръдния кош в дясно, проникващо в гръдната кухина, пневмоторакс в дясно, подкожен емфизем в дясно, разкъсно-контузна рана в тилната област на главата.

Съгласно фиш за спешна медицинска помощ, издаден от ФСМП – Х. към ЦСМП-Хасково, издаден на 18.07.2020г. около 19: 15 минути ищецът М. С. е постъпил на лечение поради наличието на порезна рана на ляво рамо. По делото е приет и втори фиш за спешна медицинска помощ, издаден от ФСМП – Димитровград към ЦСМП-Хасково, съгласно който ищецът М. С. е транспортиран в УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – гр. Пловдив.

Видно от етапна епикриза, издадена от „Хирургично отделение“, „МБАЛ Х.“ ЕООД ищецът М. С. е постъпил за лечение на 18.07.2020г. в резултат от прободно-проникващо нараняване в областта на лява гръдна половина. Установено било наличие на хемо и пневмоторакс, поради което бил извършен гръден дрезнаж и бил насочен за хирургия в гр. Пловдив. Съгласно епикриза, издадена от УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – гр. Пловдив, ищецът М. С. е постъпил за оперативно лечение на 19.07.2020г. с диагноза открита рана на предната стена на гръдния кош и изписан на 28.07.2020г.

От приетото по делото съдебномедицинско удостоверение № 259 от 04.08.2020г. се установява, че на ищеца М. С. е причинена прободно-порезна рана на гръдната стена в ляво, проникваща в гръдната кухина, с която е причинен частичен пневмоторакс.

В хода на съдебното дирене е разпитан свидетеля Х. А. Х. за установяване на причинените от престъплението неимуществени вреди на ишците. Съдът дава вяра на показанията на свидетеля, тъй като показанията му са вътрешнонепротиворечиви, последователни и житейски логични. При оценка истинността на показанията съдът взе предвид евентуалната заинтересованост на свидетеля от изхода на делото, доколкото същият е роднина на ишците – син на ищеца А. А., племенник на ищеца – Т. А. и брат на съпругата на М. С.. Съдът не може да игнорира показанията на свидетеля само поради евентуалната му заинтересованост, а е задължен да прецени достоверността им, чрез цялостна съпоставка на всички доказателства по делото. В този смисъл са и решение № 159 от 22.02.2016г., постановено по т.д. № 1871 по описа за 2014г. на ВКС, II т.о., решение № 228 от 01.10.2014г., постановено по гр.д. № 1060 по описа за 2014г. на ВКС, I г.о., решение № 177 от 28.07.2015г., постановено по гр.д. № 6369 по описа за 2014г. на ВКС, IV г.о. и решение № 118 от 11.01.2021г., постановено по гр.д. № 665 по описа за 2020г. на ВКС, II г.о. Вероятността свидетелят да бъде заинтересован в полза или във вреда на една от страните се преценява от съда с оглед на всички други данни по делото – чл. 172, ал. 1 от ГПК. При съобразяване на посочената разпоредба съдът анализира показанията на свидетеля и намира, че следва да им даде вяра, въпреки роднинството със страните.

От показанията на свидетеля Х. се установява, че в резултат от побоя на 18.07.2020г. тримата ишци са получили такива наранявания, които са изисквали медицинска интервенция. Свидетелят Х. уточнява, че ищецът А. А. се нуждаел от болнично лечение в период от 6 дни, ищецът Т. А. – около 6 дни, а ищецът М. – около 10 дни, тъй като страдал от диабет тип 1 и неговите наранявания зараствали по-бавно. Допълва, че А. и М. били в болница в гр. Пловдив, а Т. в гр. Хасково. Показанията на свидетеля относно болничния престой на ишците изцяло кореспондират с представените медицински документи.

Впечатленията на свидетеля са преки и непосредствени, тъй като в качеството си на близък родственик посещавал ишците по време на престоя им в болнично заведение. Съгласно показанията на свидетеля Х. състоянието на М. С. и А. А. било много лошо. Налагало се и двамата да бъдат с придружители своите съпруги, тъй като не могли да се обслужват сами. Дори след изписването им за период от месец и половина се било наложило съпругите на ишците да се грижат изцяло за тях, тъй като те не могли да се хранят сами, да се преобличат и къпят. Свидетелят уточнява, че заради нараняванията си ишците не може ли да се хранят нормално, а само със супи и такъв вид храни. Необходимостта от помощ от съпругите на ишците продължила до 2 месеца след побоя.

Свидетелят Х. акцентира върху състоянието на ищеца Т. А., като посочва, че той бил по-зле, тъй като имал наранявания и по окото и не можел да вижда. Дори в момента не можел да вижда така както трябва. След тази случка се наложило да започне да носи очила, поради което свидетелят характеризира нараняването като трайно.

От показанията на свидетеля Х. се установява, че ишците се върнали към нормалния си начин на живот едва след около 6 месеца. Тогава се върнали и на работа. И до момента обаче всеки един от тях имал оплаквания – А. го болял кръста, М. местата, където били нараняванията.

Свидетелят Х. разказва, че ишците освен физическата болка от нараняванията изпитвали и силно притеснение от случилото се и били стресирани. Ишците М. и Т. дори се притеснявали за живота си.

Съгласно показанията на свидетеля и тримата ишци се върнали на работа едва след 6 месеца. До този момент те не работили. Семейството на ищеца А. се състояло от него и съпругата му, това на Т. също, а това на М. от съпругата му и двете им непълнолетни деца. Съпругите и на тримата ишци работели преди инцидента, но след него поради нуждата да се грижат за ишците, спрели да работят.

Настоящата инстанция намира, че доказаните неимуществени вреди се намират в пряка причинно-следствена връзка с извършеното от ответника престъпление. Тя се установява както от събраните доказателства по делото, така и при прилагане правилата на логиката (така наречените опитни правила). Разпитаният свидетел Х. в хода на съдебното дирене е придобил преки впечатления за физическото, емоционалното и психическо състояние на ишците както непосредствено след извършване на деянието, така и след това. Причинната връзка е зависимост, при която деянието е предпоставка за настъпване на вредата, а тя е следствие на конкретното деяние. Действието или бездействието е необходимо условие за настъпване на вредата, тогава когато без него тя не би възникнала. Причинените болки и страдания, стрес и безпокойство са резултат от противоправното поведение на ответниците.

Предвид наличието на причинно-следствена връзка между противоправното деяние и твърдените неимуществени вреди, основен спорен въпрос по делото остава размерът на обезщетението, което следва да се присъди за репарация на причинените неимуществени вреди.

С оглед изложеното съдът намира, че са налице елементите от фактическия състав на неправомерното увреждане, а именно – противоправно поведение, вреда, причинна връзка между деянието и вредата и вина. Поради това съдът счита, че предявените иски за неимуществени вреди са доказани по основание.

Относно размера на претенциите, съдът следва да съобрази следното:

Обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост – чл. 52 от ЗЗД. Съгласно т. 2 от ППВС № 4 от 1968г. справедливостта като критерий за определяне на размера на обезщетението на неимуществени вреди не е абстрактен критерий. Предполага се извършването на фактическа преценка с оглед на конкретните факти и обстоятелства, както и личността на увредения. Същевременно чрез обезщетението се цели възстановяване на психическото равновесие на пострадалия и компенсация за претърпените отрицателни емоции.

Следователно при определяне на обезщетението трябва да се вземат предвид – характера на увреждането, начина на извършването му, интензивността на претърпените болки и страдания, периода на възстановяване, възрастта на увреденото лице и социално-икономическата обстановка в Република България към момента на настъпване на процесното увреждане на здравето.

От установеното по делото следва, че в резултат на противоправното деяние извършено от ответниците са причинени както физически, така и психически травми на всеки един от ишците.

Физическите наранявания на ищеца А. А. са се изразявали в нараняване, проникващо в гръдната кухина, пневмоторакс и подкожен емфизем, възникнали от проникващото в гръдния кош нараняване, както и разкъсно-контузна рана в тилната област на главата. Поставените диагнози на ищеца А. са свързани с редица опасностите за здравето, включително и живота. Същевременно от представените писмени доказателства се установява и наложилата се нужда от оперативна намеса и болничен престой, при която са поставени тръбни дренажи и гофриран дренаж и е извършена торакоцентеза.

При определяне на размера на обезщетението следва да се има предвид и

продължителността на болничния престой, след това на домашния режим на лечение. От събраната доказателствена съвкупност се установява, че ищецът А. А. е бил в лечебно заведение за период от 7 дни – от 18.07.2020г. до 24.07.2020г. От свидетелските показания се установява, че ищецът е изпитвал болки около месец след побоя. От побоя е имал нужда от помощ за извършването на битови действия, като хранене, преобличане, къпане, ходене до тоалетна. Едва след 6 месеца ищецът А. А. се е върнал на работа. Като и към настоящия момент продължава да изпитва болка в областта на кръста, където е било едно от прободните наранявания.

Освен физическите наранявания, съпътствани със съответните им болки и страдания, по делото се установява, че ищецът А. А. е преживял и психически и емоционални травми. В резултат от деянието ищецът А. А. се е страхувал за живота и здравето си, като е мислил, че нараняванията му ще имат летален изход. Същият освен страха и притесненията е изпитвал и неудобство от обстоятелството, че се нуждае от чужда помощ за ежедневни дейности. Продължителен период след побоя ищецът А. А. не е могъл да се върне към обичайния си начин на живот, като е търпял ограничения във възможностите да извършва елементарни дейности и да полага грижи за себе си, да се храни по обичайния за него начин и да реализира трудови доходи. Претърпяното противоправно деяние се е отразило на начина на живота на ищеца А. А., който макар и да се е върнал на работа, не извършва в пълнота същите трудови задължения. Трудовите задължения на ищеца са свързани с полагането на физически труд, включващ вдигането на тежки предмети, поради което А. А. не извършва тази дейност.

Обстоятелство, което следва да се вземе предвид при определяне размера на обезщетението е и възрастта на пострадалия, а именно на 51г. към датата на увреждането.

Физическите наранявания на ищеца Т. А. са се изразявали в разкъсно - контузни рани в тилната област, в челната област и на горен ляв клепач, хематом на лявата очница, счупване на горната стена на синуса на горната челюст в ляво с кръвоизлив в синуса, както и прободно - порезни рани в областта на лявата ключица и две рани в областта на дясната лопатка. Обработката на тези наранявания е наложила болничен престой, множество изследвания и няколко оперативни намеси. Видно от писмените доказателства по делото още на 18.07.2020г. непосредствено след побоя в късните часове на вечерта се е наложила спешна операция, при която са обработени раните в тилната част на главата, челно и в областта на дясната скапула, като раните са сутурирани, тоест защити. Ищецът Т. А. е бил изписан на 22.07.2020г., но на 25.07.2020г. отново е бил приет за болнично лечение, като на 25.07.2020г. е извършена реконструкция на ляв клепач.

Ищецът Т. А. също е изпитвал болки и страдания с висок интензитет. Счупването на челюст, което се дължи на счупването на горната стена на синуса на лявата горна челюст и кръвоизлив в синуса, е довело до затруднения в дъвченето и говоренето.

Съдът намира обаче, че при определяне размерът на обезщетението не следва да се взема предвид твърдяното трайно влошаване в зрението на ищеца Т. А.. Единствено свидетелят Х. посочва, че е налице пряка причинна връзка между извършеното от ответниците противоправно деяния и необходимостта от носене на диоптрични очила от ищеца Т. А.. По делото не са представени медицински документи, от които да се извежда наличието на причинно-следствена връзка между нанесените телесни увреждания и влошаване на зрението на ищеца Т. А.. Единствените документи в тази насока са приетата епикриза от „Очно отделение“ при „МБАЛ Хасково“ АД, от която се установява нараняване на горен клепач на лявото око, но не и засягане на зрителната способност на самото око, доколкото е насочен за преглед при офталмолог, но такива доказателства не са представени. Отделно от това в исковата молба изобщо не се твърди ищецът Т. А. да е изпитвал болки и страдания в следствие на нараняване на лявото око.

Подобно на ищеца А. А. и ищецът Т. А. е изпитвал болки и страдания без един продължителен период от време от около месец, месец и половина. През периода на

болничното му лечение и на възстановяването му в домашни условия ищецът Т. А. е разчитал на помощта на своята съпруга в извършването на ежедневните грижи за себе си. Това неминуемо е довело до нахърняване на самочувствието му. Наред с това ищецът Т. А. е изпитвал страх от преживяването насилие.

Ищецът Т. А. също в продължение на продължителен период от време не е реализирал трудови доходи, а към настоящия момент не изпълнява в пълнота трудовите си задължения.

При определяне размера на обезщетението следва да се има предвид и възрастта на ищеца Т. А. и семейното му положение с оглед невъзможността му да полага труд. От доказателствената съвкупност се установява, че ищецът Т. А. е бил на 48 години към датата на противоправното деяние, семеен с навършили пълнолетие деца.

Ищецът С. също е претърпял както физически, така и психически наранявания от извършеното от ответниците противоправно деяние.

От събраната доказателствена съвкупност се установи, че нараняванията на ищеца С. са се изразявали в проникваща рана в гръдната кухина и развилият се от нараняването пневмоторакс. Пневмотораксът е състояние опасно както за здравето, така и за живота. От представените писмени доказателства се установява наложилата се нужда от оперативна намеса първо в МБАЛ гр. Х., където е извършена торакоцентеза, както и извършената такава в Гръдна хирургия в УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД гр. Пловдив.

При определяне на размера на обезщетението следва да се има предвид и продължителността на болничния престой, след това на домашния режим на лечение. От събраната доказателствена съвкупност се установява, че ищецът М. С. е бил в лечебно заведение за период от 11 дни – от 18.07.2020г. до 28.07.2020г. От свидетелските показания се установява, че ищецът е изпитвал болки около месец след побоя. От побоя е имал нужда от помощ за извършването на битови действия, като хранене, преобличане, къпане, ходене до тоалетна. Едва след 6 месеца ищецът М. С. се е върнал на работа. Като и към настоящия момент продължава да изпитва болка в областта на нараняванията.

В резултат от деянието ищецът М. С. се е страхувал за живота и здравето си, като е мислил, че нараняванията му ще имат летален изход. Същият освен страха и притесненията, е изпитвал и неудобство от обстоятелството, че се нуждае от чужда помощ за ежедневни дейности. Продължителен период след побоя ищецът М. С. не е могъл да се върне към обичайния си начин на живот, като е търпял ограничения във възможностите да извършва елементарни дейности и да полага грижи за себе си и да реализира трудови доходи, а ищецът С. има две ненавършили пълнолетие деца.

Обстоятелство, което следва да се вземе предвид при определяне размера на обезщетението е и възрастта на пострадалия, а именно на 35г. към датата на увреждането.

Настоящият съдебен състав счита, че при извършване на преценка за справедливия размер на обезщетенията трябва да се има предвид и икономическата конюнктура в страната. Този показател обаче е само ориентир за определяне на размера на дължимото на всеки един от ищите обезщетение, доколкото същото на първо място следва да отговаря на действителните болки и страдания.

В този смисъл съдът намира, че независимо от конкретните икономически условия, водещи при преценяване на справедливия размер на обезщетение са обстоятелствата, свързани с характера и интензитета на вредите, а не икономическата конюнктура. От всички критерии, които следва да се вземат под внимание при определяне размера на моралните вреди, трайността на страданието е този, който се намира най-много в съответствие с гражданскоправния принцип, според който при непозволено увреждане се дължи пълно обезщетение.

От изложеното до момента се установява, че болките и страданията, изпитвани от ищите са били с висока степен на интензивност, а възстановителният период е бил с не малка продължителност и в една част от него съпроводен от необходимостта от чужда

помощ. Нараняванията обаче имат временен характер и болките са отшумели със заздравяването им. Едновременно с това тримата ищци са преживели силен стрес от деянието, изпитвали са страх за живота и здравето си. Търпели са ограничения в ежедневието си и са се притеснявали за издръжката на семейството поради невъзможността си да полагат труд. Тримата ищци са били в трудоспособна възраст към датата на инцидента, което също има значение за степента на изпитването от тях неудобство и срам от нуждата от чужда помощ и оставеното въщи без възможност да работят.

По делото обаче не се установиха наведените в исковата молба твърдения за предстоящи операции на всеки един от ишците, доколкото доказателства в тази насока изобщо не се представиха. От показанията на разпитания свидетел не се установява и сочените в исковата молба срам, неудобство и накърнено самочувствие в обществото.

Ето защо при съобразяване на всички обстоятелства настоящият състав намира, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди, причинени от извършеното от ответниците престъпление, следва да бъде определен съобразно чл. 52 от ЗЗД в размер на по 10 000 лева за всеки от ишците. Обезщетение в по-голям размер не би съответствало на критериите по чл. 52 ЗЗД, доколкото в случая инцидентът от 18.07.2020г. не е причинил дълготрайни страдания на ишците.

Ответниците твърдят, че настъпилото увреждане е в причинна връзка и с поведението на ишците, които били предизвикали побоя, тоест въвеждат възражение за съпричиняване. Разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД предвижда, че ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Деликтната отговорност обхваща съобразно чл. 51, ал. 1 ЗЗД всички вреди, настъпили в правната сфера на увреденото лице, като пряка и причинна непосредствена последица на виновното противоправно поведение на деликвента. Когато тези вреди са в причинна връзка и с поведението на увредения, то законът предоставя възможност за намаляването на същата съразмерно на поведението на увредения, с което той е допринесъл за увреждането. Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД ще е налице винаги, когато с поведението си пострадалия или трето лице е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите. В този смисъл ППВС № 17/1963 г.

Съдът обаче служебно не може да приеме наличието на предпоставките за съпричиняване без надлежно възражение от ответника. Съгласно чл. 133 от ГПК когато в установения срок ответникът не подаде писмен отговор, не вземе становище, не направи възражения, не оспори истинността на представен документ или не упражни правата си по чл. 211, ал. 1, чл. 212 и чл. 219, той губи възможността да направи това по-късно, освен ако пропускът се дължи на особени непредвидени обстоятелства.

В настоящия случай в срока по чл. 131 от ГПК не е направено възражение за съпричиняване по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД от нито един от ответниците. Надлежно възражение за съпричиняване по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД може да се бъде направено и след изтичане на срока за отговор на исковата молба, ако е налице хипотезата на чл. 147, т. 1 от ГПК по отношение на обстоятелствата, на които се основава възражението. В настоящия случай възражението се основава на факти и обстоятелства, които са били известни на ответниците преди изтичане на срока за отговор на искова молба. Ето защо съдът намира, че направеното възражение за съпричиняване се явява преклудирано и съдът не следва да го разглежда по същество.

Единствено за пълнота на изложението следва да се посочи, че възражението за съпричиняване се явява и недоказано. От показанията на разпитания свидетел Юсеин се установява, че в резултат на побоя са били нанесени телесни увреждания и на ответниците. Но не се установява чие поведение е станало причина за възникване на побоя. За да се приеме съпричиняване, е необходимо с поведението си ишците да са създали предпоставки за възникване на деликта, тоест може да са обидили ответниците, което да ги улеснило да вземат решение да започнат боя или самите те да са започнали размяната на удари. Такива обстоятелства по делото обаче не се установяват. От доказателствата по делото се

установява единствено, че и на ответниците са причинени телесни увреждания, но от кого, кога и по какъв повод остава недоказано, а и неотнормено към възражението за съпричиняване. Отделен е въпросът, че наличието на някоя от възможните хипотези на съпричиняване би представлявала и предпоставка за прилагането на привилегирован състав за наказателната отговорност на ответниците /чл. 132 от НК/, за приложението на какъвто очевидно не са били събрани доказателства в хода на наказателното производство.

По отношение на законната лихва:

Като функционално обусловена от уважаването на претенциите по главните икове, основателна се явява и претенцията за присъждане на лихва за забава.

Съгласно разпоредбата на чл.84, ал.3 от ЗЗД, при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана. Доколкото лихвата за забава представлява материалноправна последица на уважаването на иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди същата следва да се присъди от датата на увреждането – 18.07.2020г.

По разноските:

При този изход на правния спор ответниците следва да бъдат осъдени да заплатят на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК на ищците сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1500,00 лева, съобразно уважената част от исковите.

На основание чл. 78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК ответниците следва да заплатят по сметка на Районен съд – Х. сумата в размер на 1200,00 лева, представляваща сбор от дължимата държавна такса за уважената част от исковите.

Съгласно чл. 83 от ГПК някоя от страните или и двете страни не дължат или могат да бъдат освободени от заплащането на съдебни разноски. Таксите и разноските за производството са дължими на съда и затова съдът може да освободи от заплащането им страната. При уважаване на иска, сумите се възлагат на ответника и се заплащат по сметка на съда, а при отхвърляне остават в тежест на бюджета на съда. Страната обаче се освобождава единствено от своите такси и разноски, а не от направените от другата страна. Затова при неблагоприятен изход от правния спор тя носи отговорността за разноски и съответно в тежест ѝ се възлагат всички съдебни разноски, сторени от насрещната страна.

С оглед частичното уважаване на предявените икове ответниците имат право на разноски съобразно отхвърлената част. Своевременно е направеното искане за присъждане на разноски от страна на ответника М. Й.. Съобразно т. 1 от тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013г., постановено по тълк. д. № 6 по описа за 2012г. на ВКС, ОСГТК подлежат на присъждане само действително направените разноски. По делото не се установи да са реализирани каквито и да е било разноски от ответника Й..

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД М. Й., ЕГН ***** и М. М. Й., ЕГН *****, двамата с адрес гр. Х., ул. „Ц. И. А. II” №*** да заплатят **солидарно** на Т. Х. А., ЕГН *****, с адрес гр. Х., сума в размер на 10 000,00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили за него вследствие на побой, извършен от ответниците на 18.07.2020г., ведно с мораторната лихва върху тази сума, считано от 18.07.2020г. до окончателното изплащане, като искът в останалата му част – за разликата до пълния предявен размер от 20 000 лева **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА на основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД М. Й., ЕГН ***** и М. М. Й., ЕГН *****, двамата с адрес гр. Х., ул. „Ц. И. А. II” №*** да заплатят **солидарно** на А. Х. А., ЕГН *****, с адрес гр. Х., сума в размер на 10 000,00 лева, представляваща

обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили за него вследствие на побой, извършен от ответниците на 18.07.2020г., ведно с мораторната лихва върху тази сума, считано от 18.07.2020г. до окончателното изплащане, като искът в останалата му част – за разликата до пълния предявен размер от 20 000 лева **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА на основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД М. Й., ЕГН ***** и М. М. Й., ЕГН *****, двамата с адрес гр. Х., ул. „Ц. И. А. П” №*** да заплатят **солидарно** на М. И. С., ЕГН *****, с адрес село О., община Тополовград, сума в размер на 10 000,00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили за него вследствие на побой, извършен от ответниците на 18.07.2020г., ведно с мораторната лихва върху тази сума, считано от 18.07.2020г. до окончателното изплащане, като искът в останалата му част – за разликата до пълния предявен размер от 20 000 лева **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК М. Й., ЕГН ***** и М. М. Й., ЕГН *****, двамата с адрес гр. Х., ул. „Ц. И. А. П” №*** да заплатят **солидарно** на Т. Х. А., ЕГН *****, А. Х. А., ЕГН ***** и М. И. С., ЕГН *****, сума в размер на 1500,00 лева, представляваща разноски по делото.

ОСЪЖДА чл. 78, ал. 6 вр. чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК М. Й., ЕГН ***** и М. М. Й., ЕГН *****, двамата с адрес гр. Х., ул. „Ц. И. А. П” №*** да заплатят солидарно в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – Х. сума в общ размер на 1200,00 лева, представляваща сбор от дължимата държавна такса за уважената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на препис на страните пред Окръжен съд – Хасково.

Съдия при Районен съд – Х.: _____